

Donesen je zakon o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj i javnim službama

U kontekstu cjelovitog normativnog uređenje sustava plaća u državnoj i javnim službama, donesene je i novi Zakon o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama. Zakon je objavljen u NN 59/2023 i dostupan na mrežnoj stranici: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2023_06_59_997.html

U nastavku se ukratko, na temelju preuzetih obrazloženja predlagatelja¹ Zakona, predstavlja njegova intencija i novine koje donosi.

1. Razlozi zbog kojih je donesen Zakon

Zakon o Registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama donosi se radi kvalitetnog i učinkovitog upravljanja ljudskim potencijalima te centraliziranog obračuna plaća zaposlenih u državnoj službi i javnim službama.

Ovim se Zakonom uvodi obveza korištenja Registra i COP-a za sve proračunske korisnike državnog proračuna, čime se želi povećati transparentnost sustava plaća u državnoj službi i javnim službama tako što će na jednom mjestu biti dostupni podaci o plaćama svih onih kojima se plaće isplaćuju iz državnog proračuna. Zakonom će obveznici korištenja Registra i COP-a biti svi proračunski korisnici navedeni u središnjoj bazi proračunskih korisnika državnog proračuna – *Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna* kojega vodi Ministarstvo financija i ažurira svake godine.

Također, Zakonom se želi postići i standardiziranost sustava plaća na način da svi proračunski korisnici obračunavaju i isplaćuju plaće pomoću istog informacijskog sustava – COP-a u kojemu su zadani parametri za obračun plaće u skladu s važećim propisima koji se odnose na plaće zaposlenih u državnoj i javnim službama. Takav informacijski sustav u kojemu se parametri ažurno mijenjaju i kontroliraju, smanjuju mogućnost ljudske pogreške pri obračunu plaća, a posljedično i mogućnost sudskih tužbi zbog pogrešno obračunatih i isplaćenih plaća.

Zakonom se želi povećati i nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava državnog proračuna namijenjenih rashodima za zaposlene tako što će COP omogućiti uvid u obračunate i isplaćene plaće svakog proračunskog korisnika državnog proračuna te će se na taj način omogućiti provjera obračuna i isplate plaća sukladno važećim propisima i namjeni za koju su sredstva planirana.

Zakonom se uvodi obveza korištenja COP-a za obračun i isplatu svih primitaka za zaposlene i vanjske suradnike u

državnoj službi i javnim službama po osnovi službe odnosno radnog odnosa (plaća, ostala materijalna prava, naknade i drugi dohodak).

Konačni prijedlog zakona uvažava preporuke Državnog ureda za reviziju koji je u svom Izvješću o obavljenoj reviziji učinkovitosti uspostave i korištenja Informacijskog sustava centraliziranog obračuna plaća i upravljanja ljudskim resursima u tijelima državne uprave i drugim korisnicima proračuna od 11. prosinca 2019. godine dao određene naloge i preporuke za unaprjeđenje transparentnosti sustava plaća u državnoj službi i javnim službama.

Nadalje, Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. – 2026. predviđena je investicija C2.2.R2-I1 – Novi modeli rada i plaća u državnoj i javnim službama, u okviru koje će se provesti reforma sustava plaća. Preduvjet za provedbu ove reforme je uvođenje obveze točnog i ažurnog vođenja podataka o zaposlenicima u Registru te obračuna njihovih plaća u COP-u, a to se predviđa ovim Zakonom.

2. Pitanja koja se zakonom rješavaju

Kako bi se otklonile dvojbe tko se smatra obveznikom korištenja Registra te obračuna i isplate plaće putem COP-a, ovim se Zakonom definira pojam javnih službi koji obuhvaća:

- pravne osobe koje su kao proračunski korisnici državnog proračuna navedene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna,
- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje,
- osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu sukladno posebnom propisu kojim se uređuje odgoj i obrazovanje,
- ostale pravne osobe iz sustava znanosti i obrazovanja kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu i
- javne ustanove kojima Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurava sredstva za troškove pružanja zdravstvene zaštite osiguranim osobama.

¹ <https://vlada.gov.hr/sjednice/215-sjednica-vlade-republike-hrvatske-38291/38291>

Preciznim definiranjem pojma javnih službi rješavaju se nejasnoće proizašle iz postojeće definicije javnih službi. Naime, iz postojeće definicije javnih službi nije jasno smatraju li se javnom službom ustanove koje iz državnog proračuna primaju sredstva za plaće u neznatnom postotku u odnosu na ukupni iznos sredstava za plaće, nije preciziran postotak financiranja sredstava za plaće iz državnog proračuna na osnovu kojeg se neka ustanova smatra javnom službom niti način utvrđivanja ustanova i pravnih osoba kojima se sredstva za plaće osiguravaju u državnom proračunu (uvidom u proračun ili bazu podataka s popisom ustanova i sl.)

Proširuje se obuhvat obveznika korisnika Registra i COP-a na sve proračunske korisnike državnog proračuna, vodeći se središnjom bazom podataka o proračunskim korisnicima – Registrom proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna – kao temeljnim popisom kojeg vodi Ministarstvo financija, neovisno o tome iz kojeg izvora državnog proračuna financiraju plaće, ostala materijalna prava i naknade. Također, zadržavaju se izvanproračunski korisnici koji su do sada bili obveznici korištenja Registra i COP-a (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje i Hrvatski zavod za zapošljavanje).

Ujedno obvezuje se korisnike da putem COP-a, pored obračuna i isplate plaća i naknada zaposlenicima (kao što je to do sada bio slučaj), vrše obračun i isplatu ostalih materijalnih prava zaposlenicima te obračun i isplatu drugog dohotka i naknada vanjskim suradnicima.

Nadalje, utvrđuje se obveza korisnika da ažurno vode podatke u Registru uz propisani rok, uređuje se pravo pristupa podacima iz Registra i njihova daljnja distribucija, definira se način na koji fizička ili pravna osoba može dobiti podatke iz Registra i COP-a, utvrđuje se vlasništvo Republike Hrvatske nad Registrom i COP-om i uvodi Upravljački odbor kao tijelo zaduženo za praćenje ostvarenja svrhe i ciljeva radi kojih su Registar i COP ustrojeni.

Zakonom je definirano da se obračun i isplata plaća za zaposlenike u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske u inozemstvu te druge izaslane zaposlenike u inozemstvo ne provodi preko COP-a iz razloga što se radi o plaćama čiji se obračun provodi u stranim valutama i na drukčiji način u odnosu na obračun plaća svih drugih službenika i namještenika.

U odnosu na odredbe kojima se propisuje davanje podataka iz Registra i COP-a, dopunjena je odredba na način da se izriekom navede da se podaci daju u skladu s propisima o pravu na pristup informacijama.

Dodane su prekršajne odredbe i novčane kazne za odgovornu osobu državnog tijela odnosno javne službe za slučaj da se podaci o zaposlenicima i vanjskim suradnicima u Registru ne vode u skladu s odredbama ovoga Zakona kao i za slučaj da se obračun plaće, ostalih materijalnih prava, naknada i drugog dohotka u COP-u ne provodi u skladu s odredbama ovoga Zakona.

U Prijelaznim i završnim odredbama Zakona utvrđuje se rok u kojem su javne službe, na koje se ne primjenjuje Zakon o plaćama u javnim službama („Narodne novine“, br. 27/01. i 39/09.), dužne unijeti podatke o zaposlenicima u Registar te obračunavati i isplaćivati plaće putem COP-a.

Sadržaj podataka u Registru, način njihova prikupljanja i obrade, čuvanje podataka i mjere za zaštitu podataka propisuje uredbom Vlada Republike Hrvatske. Uredbu će Vlada donijeti najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Također, dodana je odredba kojom je državnim tijelima i javnim službama ostavljen rok za početak obračuna i isplate drugog dohotka i ostalih naknada u COP-u (šest mjeseci od dana kada od Izvršitelja obrade podataka dobiju obavijest da je takav obračun moguć u COP-u). Navedeni je rok potreban kako bi državna tijela i javne službe imali dovoljno vremena za pripreme radnje (unos podataka u informacijski sustav) i otkazivanje ugovora dotadašnjim dobavljačima čije su programe koristili za obračun drugog dohotka.

Završno, promijenjen je i naziv postojećeg Registra iz istih razloga iz kojih je promijenjen naziv Zakona.

Do stupanja na snagu uredbe iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona, ostaje na snazi Uredba o sadržaju, načinu prikupljanja i obrade te mjerama zaštite podataka o Registru zaposlenih u javnom sektoru („Narodne novine“, br. 55/11. i 57/20.).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Registru zaposlenih u javnom sektoru („Narodne novine“, broj 34/11.).

IMATE PITANJE?

Slobodno nam se obratite sa svim dilemama i pitanjima.
Tu smo za Vas.

pitajcentar@tim4pin.hr

